

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Mihail Chipercean

(art.art. 152 alin. (2) lit.e), 174 alin. (1), 187 alin. (2) lit.b), d),
208 alin. (1), 287 alin. (1), alin. (2) lit. b), alin. (3) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-678/2023

Nr. PIGD 1-190454659-01-Ira-02052023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 în bara art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) CPP – relația dintre cele două temeuri de recurs și înțelesul temeiului de recurs prevăzut la pct. 10). Dezacordul cu aplicarea art. 90 CP nu se încadra în aceste temeuri de recurs; Eroarea instanței de apel la stabilirea pedepsei ce nu influențează pedeapsa finală stabilită conform art. 84 CP nu este temei de admitere a recursului

29 mai 2025

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Instanța de fond: Ana Costiuc

Curtea de apel: Silvia Cecan, Silvia Gîrbu, Sergiu Daguța

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Mihail Chipercean,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Mihail Chipercean s-a născut în anul 1999 în raionul Căușeni. El a fost învinuit, în temeiul art. 152 alin. (2) lit. e), 174 alin. (1), 187 alin. (2) lit. b), d), 208 alin. (1), 287 alin. (1), alin. (2) lit. b), alin. (3) Cod penal, (vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale, jaf, huliganism).

2. Mihail Chipercean a fost apărat de avocatul Alexandru Adam.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Mihail Chipercean a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat la cinci ani de închisoare și 200 de ore muncă neremunerată în folosul comunității. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de cinci ani. Prin aceeași sentință a fost condamnat și Petru Ciobanu însă, recurs în privința acestuia nu a fost depus.

4. Instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre. În baza art. 2 alin. (1)-(3) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, instanța a dispus liberarea de executarea pedepsei aplicate pentru infracțiunile de huliganism și vătămarea intenționată medie a integrității corporale. Mihail Chipercean a fost recunoscut condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), art. 174 alin. (1), art. 208 alin. (1) Cod penal la cinci ani de închisoare, fără aplicarea amenzii. Potrivit art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de cinci ani.

5. La 05 aprilie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Inga Pascari, a depus recurs prin care solicită casarea deciziei instanței de apel în latura pedepsei și trimiterea cauzei la rejudecare.

6. Urmărirea penală în cauza nr.2017180627 a fost pornită la 24 octombrie 2017 și s-a finalizat la 21 mai 2018; cauza nr.2019180021 a fost pornită la 09 ianuarie și s-a finalizat la 08 februarie 2019 (la 14 mai 2019 cauzele menționate

au fost conexate, f.d.110 vol.III); cauza nr. 20180074 a fost pornită la 05 februarie și s-a finalizat la 08 iunie 2018; în cauza nr. 2019180269 a fost pornită la 10 iunie și s-a finalizat la 27 iunie 2019. La 12 aprilie 2019 cauza penală în privința lui Mihail Chipercean a fost disjunsă din cauza penală în privința lui Petru Vataman (f.d.47, vol.VI). La 28 ianuarie 2020, cauza penală în privința lui Mihail Chipercean a fost conexată cu cauza penală în privința lui Petru Ciobanu (f.d.158 vol. VI).

7. Prima instanță a examinat cauza în perioada 23 aprilie 2019 – 20 februarie 2020. Instanța de apel a examinat cauza între 26 mai 2020 și 21 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 02 mai 2023.

ÎN FAPT

8. La 23 octombrie 2017, în jurul orei 02:00, în centrul satului Sălcuța, r. Căușeni, Mihail Chipercean, împreună cu Petru Ciobanu, urmărind scopul de intimidare și cauzare a durerilor fizice, fără un motiv legitim, l-au agresat fizic pe Ion Bucuci, aplicându-i lovituri cu pumnii, picioarele și cu un băț. La intervenția lui Dionis Tabacari și Ion Țurcan, agresorii au continuat comportamentul violent, lovindu-i și pe aceștia cu pumnii, picioarele și cu bățul. Ion Țurcan a suferit vătămări corporale medii. Fapta este încadrată juridic potrivit art. 287 alin. (3) Cod penal.

9. La 23 octombrie 2017, în jurul orei 02:00, în centrul satului Sălcuța, r. Căușeni, Mihail Chipercean, acționând împreună cu Petru Ciobanu și în aceleași circumstanțe, l-a agresat fizic pe Ion Bucuci, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii, picioarele și un băț. În urma acestor acțiuni, Ion Bucuci a suferit vătămări corporale constând în echimoze și excoriații pe față, precum și fractură închisă a coastelor 6 și 7 ale hemitoracelui stâng. Potrivit Raportului de expertiză judiciară, leziunile se califică drept vătămare corporală medie. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

10. La 03 februarie 2018, în jurul orei 04:00, Mihail Chipercean, împreună cu o altă persoană (în privința căreia cauza a fost disjunsă), a pătruns în domiciliul lui Petru Bucuci, unde au consumat băuturi alcoolice. La solicitarea gazdei de a părăsi locuința, cei doi au refuzat și l-au agresat fizic prin cinism și obrăznicie deosebită, aplicându-i lovituri cu pumnii în regiunea feței. În urma agresiunii, Petru Bucuci a suferit vătămări corporale ușoare și suferințe psihice. Acțiunile acțiunile au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

11. Mihail Chipercean mai este acuzat că a instigat minorii P.V., N.R. și D.M. la comiterea de activități infracționale, determinându-i să participe la fapte de

natură penală. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 208 alin. (1) Cod penal.

12. La 09 noiembrie 2018, în jurul orei 22:30, Mihail Chipercean, aflându-se într-un loc public din satul Sălcuța, r. Căușeni, în prezența mai multor persoane, inclusiv Sani Petru și Aneste Serghei, a acționat din intenții huliganice, fără un motiv justificat, încălcând grav ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită față de societate. În contextul unui conflict spontan, Chipercean l-a agresat pe Tudor Tabacari, aplicându-i o lovitură cu pumnul în față, determinându-l să cadă și să se lovească de asfalt, după care i-a aplicat repetat lovituri cu piciorul în zona feței. Conform raportului de constatare, victima a suferit leziuni corporale ușoare. Acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

13. Mihail Chipercean, în perioada lunii ianuarie 2019, aflându-se la domiciliul D.M., din s. Taraclia, raionul Căușeni, acționând intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, cunoscând cu certitudine că minora D.M., nu a atins vârsta de 16 ani, având consimțământul ultimei, a întreținut cu aceasta multiple rapoarte sexuale benevole în formă normală, în rezultatul cărora minora a rămas însărcinată. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 174 alin.(1) din Codul penal.

14. La 20 februarie 2020, prin [sentința](#) Judecătoria Căușeni, Mihail Chipercean a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor:

Infracțiunea	Pedeapsa (în art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) CPP)	art. 84 alin.(1) Cod penal	art. 90 Cod penal
art. 152 alin. (2) lit.e) Cod penal	trei ani și o lună de închisoare	cinci ani de închisoare și 200 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității	suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de cinci ani
art. 174 alin. (1) Cod penal	doi ani și șase luni de închisoare		
art. 187 alin.(2) lit.b), d) Cod penal	trei ani și o lună de închisoare, fără amendă		
art. 208 alin. (1) Cod penal	120 ore de muncă neremunerată în folosul comunității		
art. 287 alin. (3) Cod penal	doi ani și șase luni de închisoare		

art. 287 alin. (1) Cod penal	200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității		
------------------------------	--	--	--

15. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de recunoașterea vinovăției de către inculpat, de regretul sincer manifestat și de lipsa antecedentelor penale. Instanța a avut în vedere situația familială dificilă și lipsa veniturilor inculpatului, precum și imposibilitatea achitării unei amenzi, considerând astfel justificată aplicarea muncii neremunerate.

16. La 04 martie 2020, procuror din cadrul Procuraturii raionului Căușeni, Mirabela Mihalachi, a depus apel. Ea a solicitat casarea sentinței, pe motivul că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă. Procurorul a solicitat stabilirea unei pedepse de cinci ani de închisoare și amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale. Procurorul a invocat numărul infracțiunilor comise și prejudiciul semnificativ adus. De asemenea, procurorul a susținut că instanța nu s-a pronunțat în mod clar asupra vinovăției lui Mihail Chipercan pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal (huliganism în formă agravată). Procurorul a contestat și aplicarea unei pedepse de 200 ore de muncă neremunerată pentru infracțiunea de huliganism (art. 287 alin. (1) Cod penal), afirmând că aceasta depășește limita legală de 120-160 de ore conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

17. La [21 decembrie 2022](#), Curtea de Apel Chișinău, a admis apelul procurorului și a casat sentința, pronunțând o nouă hotărâre prin care, lui Mihail Chipercan i-au fost stabilite următoarele sancțiuni:

Infrațiunea	Pedeapsa (în baza art. 70 alin. (3¹) CP și 364¹ alin. (8) CPP)	art. 84 alin. (1) Cod penal	art. 90 Cod penal
art. 152 alin. (2) lit.e) Cod penal (partea vătămată Ion Bucuci)	doi ani de închisoare (liberat prin amnistie de la executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243/2021)	cinci ani de închisoare fără amendă	suspendarea executării pedepsei pe un termen de cinci ani
art. 174 alin. (1) Cod penal	doi ani de închisoare		
art. 187 alin.(2) lit.b), d) Cod penal (partea vătămată Petru Bucuci)	trei ani de închisoare, fără amendă		

art. 208 alin. (1) Cod penal	doi ani de închisoare		
art. 287 alin. (3) Cod penal (partea vătămată Ion Bucuci)	doi ani de închisoare (liberat prin amnistie de la executarea pedepsei în temeiul Legii nr.243/2021)		
art. 287 alin. (1) Cod penal (partea vătămată Tudor Tabacari)	un an de închisoare (liberat prin amnistie de la executarea pedepsei în temeiul Legii nr.243/2021)		
art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal (partea vătămată Petru Bucuci)	un an și șase luni de închisoare (liberat prin amnistie de la executarea pedepsei în temeiul Legii nr.243/2021)		

18. Instanța a constatat că prima instanță nu a abordat corect acuzațiile conform art. 187 alin. (2) lit. b), d), art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 208 alin. (1), și nu s-a pronunțat asupra vinovăției sau nevinovăției inculpaților pentru infracțiunile menționate. Instanța a reținut elementele infracțiunilor incriminate și a aplicat pedeapsa conform prevederilor legale. Instanța a motivat limitele noi de pedeapsă prin aplicarea cumulativă a art. 70 alin. (3¹) CP și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar astfel se aplică pct. 33 din [Hotărârea](#) Plenului CSJ nr. 13 din 16 decembrie 2013, limita minimă generală de trei luni prevăzută de art. 70 alin. (2) Cod penal, fără posibilitatea de reducere. La stabilirea pedepsei, instanța de apel a mai reținut recunoașterea vinovăției, lipsa antecedentelor penale, căința sinceră și repararea prejudiciului, vârsta inculpatului și scopul pedepsei. Având în vedere aceste circumstanțe și scopul pedepsei de reeducare și reintegrare socială, instanța a considerat că suspendarea pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de cinci ani este o măsură adecvată. Decizia motivată a fost pronunțată pe 14 februarie 2023.

19. La 13 martie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Casir, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei. Acuzatorul de stat susține că instanța de apel a comis o eroare esențială în procesul de individualizare a pedepsei pentru comiterea a multiple infracțiuni, stabilind pedepse sub limita minimă prevăzută de lege, cu încălcarea dispozițiilor art. 70 alin. (1) din Codul penal și art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală. Procurorul critică hotărârea instanței de apel și sub aspectul dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei. Instanța nu a prezentat o motivare pertinentă în această parte și a ignorat caracterul grav al faptelor și

urmările ireversibile produse de inculpat. Pedepșa aplicată de instanța de apel este nejustificat de blândă și contravine principiului individualizării sancțiunii.

20. La 02 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. Până în prezent, referință nu a fost depusă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

22. La ziua comiterii faptei incriminate, art. 70 alin. (3¹) a Codului penal (introdus prin Legea nr.163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 20 decembrie 2017) prevedea următoarele:

„La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime, iar în cazul pedepsei detențiunii pe viață, aceasta se comută în închisoare pe un termen de 30 de ani. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată .”

23. La data condamnării (21 decembrie 2022), art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (abrogat prin Legea nr.83 din 14 aprilie 2023, în vigoare din 2 august 2023) prevedea următoarele:

„Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor

de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

25. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), para 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

26. Recursul în acest caz este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel și la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Recurentul nu contestă vinovăția, însă consideră că instanțele inferioare au admis pedepse sub minimul prevăzut de lege. Orice critică adusă pedepsei aplicate de judecător trebuie să fie examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (încheierea nr. [1ra-1152/2023](#), § 21). Prin urmare, recursul va fi examinat doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

27. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10).

28. Completul de judecată reține că instanța de apel a stabilit, într-adevăr, pedepsele pentru infracțiunile imputate condamnatului - cu excepția celei prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal - sub limita minimă prevăzută de lege, aplicând sancțiunile ca pentru o persoană minoră, după cum urmează:

Articolul	Pedeapsa minimă prevăzută de lege	Pedeapsa stabilită de instanță
art. 152 alin. (2) lit. c)	trei ani și o lună	doi ani
art. 187 alin. (2) lit. b), d)	trei ani și trei luni	trei ani
art. 174 alin. (1)	trei ani și o lună	doi ani
art. 208 alin. (1)	doi ani și două luni	doi ani
art. 287 alin. (2) lit. b)	doi ani și două luni	un an și șase luni
art. 287 alin. (1)	un an și trei luni	un an

29. Completul de judecată subliniază că, deși instanța de apel a stabilit punctual unele pedepse sub limita minimă prevăzută de lege pentru anumite infracțiuni, acest aspect nu afectează în mod esențial pedeapsa cumulativă aplicată condamnatului. În privința a patru componente infracționale a fost aplicat actul de amnistie, inculpatul fiind liberat de răspunderea penală pentru acele fapte. Pentru celelalte infracțiuni, chiar și în ipoteza în care s-ar fi stabilit pedepse în limitele minime legale, acestea nu ar fi influențat quantumul pedepsei finale de cinci ani închisoare, aplicată în temeiul art. 84 Cod penal. Completul a avut în vedere personalitatea inculpatului, care avea 18 ani la momentul comiterii infracțiunilor, nu avea antecedente penale și a manifestat o conduită cooperantă în cursul urmăririi penale și al judecării. Completul subliniază că această abordare, deși aparent derogatorie de la rigorile limitelor legale, este justificată și nu aduce atingere legalității hotărârii, în condițiile în care pedeapsa cumulativă reflectă echilibrul necesar între gravitatea faptelor, circumstanțele concrete și scopul prevenirii săvârșirii altor infracțiuni. În această parte, recursul este vădit neîntemeiat.

30. Cu referire la argumentul că instanța ilegal i-a aplicat condamnatului pedeapsa cu suspendarea condiționată a pedepsei, procurorul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de fond și apel atunci când au suspendat executarea pedepsei cu închisoarea (art. 90 Cod penal). Recurentul doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Practica Curții Supreme de Justiție în această materie este clară, în sensul că asemenea recursuri sunt inadmisibile (a se vedea încheierile nr. [1ra-1038/2023](#), [1ra-1248/2023](#), [1ra-1541/2023](#)). Prin urmare, în această parte, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

31. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Inga Pascari împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea